

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Sobota, 29. avgust 2020 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

DEL A**1. naloga: Zgodnjekrščanska umetnost**

1.1. Oglejte si delo na slikah 1.1 in 1.1a. Zapišite, v katerih prostorih najdemo najstarejša slikarska dela zgodnjega krščanstva in zakaj.

(2)

Opišite te prostore.

(1)

V katerem mestu se je ohranilo največ takih prostorov?

Ime mesta: _____

(1)
(4 točke)

1.2. Navedite dva značilna starokrščanska motiva oz. simbola. Razložite njun pomen za zgodnje kristjane.

(4 točke)

M 2 0 2 5 6 1 2 1 0 7

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

1.3. Po priznanju krščanstva so kristjani potrebovali svoje liturgične stavbe. Oglejte si delo na sliki 1.2. V katerem stoletju so jih začeli graditi? Katero rimsko javno stavbo so si vzeli za zgled? Naštete dva arhitekturna elementa/dela teh novih liturgičnih stavb.

Stoletje: _____ (1)

Zgled: _____ (1)

Arhitekturna elementa/dela: _____ (2)
(4 točke)

1.4. Na sliki 1.3 je palača, ki jo je dal postaviti rimski cesar, ki je preganjal kristjane. Kateri cesar je to in kje stoji ta palača?

Cesar: _____

Kraj: _____ (2 točki)

1.5. Kateri rimski cesar je priznal krščansko vero?

_____ (1 točka)

2. naloga: Portret skozi stoletja

2.1. Portrete vladarjev so pogosto izdelovali iz najdragocenejših materialov. Ob slikah 2.1 in 2.3 imenujte materiala, iz katerih sta umetnini, ob sliki 2.4 pa slikarsko tehniko.

Slika 2.1: _____

Slika 2.3: _____

Slika 2.4: _____

(3 točke)

2.2. Navedite dve oblikovni ali vsebinski značilnosti vladarskega portreta.

(2 točki)

2.3. Oglejte si delo na sliki 2.2. Kako imenujemo to skupino portretov? Navedite dve oblikovni značilnosti tega dela.

Skupina portretov: _____

(1)

Značilnosti: _____

(2)

(3 točke)

2.4. Imenujte cesarja na sliki 2.4. Kateri atributi ga kažejo kot cerkvenega in posvetnega vladarja?

Cesar: _____

(1)

Atributi: _____

(2)

(3 točke)

2.5. Na sliki 2.5 sta kot del cerkvenega figuralnega okrasa upodobljena plemiča. Zakaj sta upodobljena na tem mestu?

(1 točka)

2.6. Portret na sliki 2.6 je nastal v visoki renesansi. Navedite dve oblikovni novosti, ki sta značilni za portrete v tem obdobju.

(2 točki)

2.7. Delo na sliki 2.7 je reprezentančni portret. Utemeljite, zakaj.

(1 točka)

3. naloga: Antična grška umetnost

3.1. Umetniškimi deli na slikah od 3.1 do 3.4 določite ustrezna obdobja grške antične umetnosti.

Slika 3.1: _____

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.4: _____

(4 točke)

3.2. S tremi navedbami predstavite oblikovne značilnosti kipa na sliki 3.1.

(3 točke)

3.3. Kako imenujemo tako upodobitev moške figure na sliki 3.1 in koga naj bi predstavljala?

Figura: _____ (1)

Upodobljenec: _____ (1)
(2 točki)

3.4. Določite neposredno spoznavni motiv na sliki 3.2.

_____ (1)

Kateri slog grškega slikarstva prepoznate na sliki 3.2?

_____ (1)
(2 točki)

4. naloga: Zgodnja renesansa

4.1. V renesansi se ponovno uveljavijo neposredno spoznavni motivi, prikazani na slikah od 4.1 do 4.4. Imenujte dva izmed teh motivov.

(2)

Zakaj se neposredno spoznavni motiv na sliki 4.1 ponovno pojavi v renesansi?

(1)

Kaj predstavlja slika 4.1?

(1)
(4 točke)

4.2. Imenujte dva umetnika t. i. zgodnje italijanske renesanse ali dva slikarja t. i. severne renesanse.

(2 točki)

4.3. Primerjajte umetniški deli na slikah 4.1 in 4.4. Z dvema navedbama pojasnite, v čem se upodobitvi oblikovno in/ali vsebinsko razlikujeta.

(2 točki)

4.4. Slikar slike 4.4 je med prvimi uveljavil novo slikarsko tehniko. Poimenujte jo in navedite njene značilnosti.

Tehnika: _____ (1)

Značilnosti: _____ (1)
(2 točki)

4.5. Imenujte mesto v Italiji, ki je bilo središče zgodnje renesanse.

_____ (1 točka)

4.6. V kateri deželi je nastalo delo na sliki 4.4?

_____ (1)

Za delo na sliki 4.4 je značilen prikriti simbolizem. Navedite tri simbole in jih razložite.

_____ (3)
(4 točke)

5. naloga: Renesančna arhitektura

5.1. Oglejte si arhitekturo na slikah 5.1 in 5.1a. Navedite dve od zgodovinskih okoliščin, ki so botrovale nastanku takih stavb.

(2)

Kako se imenuje tak tip stavbe in kdo je bil arhitekt stavbe na slikah 5.1 in 5.1a?

Tip stavbe: _____

Priimek arhitekta: _____
(2)
(4 točke)

5.2. Na podlagi stavb na slikah 5.1 in 5.1a ter 5.2 in 5.2a navedite tri značilnosti renesančne arhitekture.

(3 točke)

5.3. Oglejte si arhitekture na slikah od 5.1 do 5.4. Ugotovite, v katerih slogovnih obdobjih so nastale. K številkam slik napišite ustrezno črko obdobja.

- A manierizem
- B zgodnja renesansa
- C visoka renesansa

Slika 5.1 _____

Slika 5.2 _____

Slika 5.3 _____

Slika 5.4 _____

(2 točki)

5.4. Oglejte si delo na slikah 5.3 in 5.3a.

Navedite tip stavbe na slikah 5.3 in 5.3a, napišite priimek arhitekta in mesto, kjer je deloval.

Tip stavbe: _____

Priimek arhitekta: _____

Mesto: _____

(3)

Kaj je značilno za tak tip stavbe (dve oblikovni in/ali vsebinski značilnosti)?

(2)

Arhitekt stavbe na slikah 5.3 in 5.3a je eden najvplivnejših v razvoju zahodnoevropske arhitekture. Navedite eno izmed dežel, na katere arhitekturo je v 17. stoletju najbolj vplival.

(1)
(6 točk)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na namen, obliko (oblikovanje prostora, telesnosti, kompozicija, barve) in vsebino. Poudarite podobnosti in razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na vsebino, namen, obliko, material/tehniko in vplive na njegov nastanek. Poudarite podobnosti in razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko, vsebino in namen. Poudarite podobnosti in razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

- Slika 1.1 in 1.1a: <https://seeinggodinart.files.wordpress.com/2015/02/>. Pridobljeno: 24. 11. 2017.
- Slika 1.2: <https://matteochesi.myportfolio.com/illustrazioni-di-ricostruzione-architettonica>. Pridobljeno: 14. 6. 2019.
- Slika 1.3: <https://www.mojsmjestaj.hr/foto/apartment/>. Pridobljeno: 5. 6. 2019.
- Slika 2.1: več avtorjev, Nastajanje Evrope, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1987.
- Slika 2.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.3: D. Božič idr., Zakladi tisočletij: zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov, Modrijan, Ljubljana 1999.
- Slika 2.4: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.5: H. Hofstatter, Pozni srednji vek, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1968.
- Slika 2.6: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 2.7: <https://www.wga.hu/art/b/>. Pridobljeno: 15. 6. 2019.
- Slika 3.1: <http://www.sirenemetropolitane.it>. Pridobljeno: 18. 3. 2014.
- Slika 3.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 3.3: G. Hafner, Kreta in Helada, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 3.4: C. Semenzato, Svet umetnosti, Mladinska knjiga, Ljubljana 1991.
- Slika 4.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.2: <https://arthive.com/artists/>. Pridobljeno: 27. 7. 2018.
- Slika 4.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.4: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 4.5: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 5.1: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/99/>. Pridobljeno: 23. 11. 2017.
- Slika 5.1a: http://www.architetturando.net/jpg-arte_repertorio-online/. Pridobljeno: 30. 1. 2017.
- Slika 5.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 5.2a: <http://www.greatbuildings.com/gbc/drawings/>. Pridobljeno: 11. 6. 2013.
- Slika 5.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 5.3a: <https://en.wikiarquitectura.com/building//>. Pridobljeno: 19. 11. 2019.
- Slika 5.4: R. Wolf, Rojstvo novega časa, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 6.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 6.2: <http://mybyzantine.files.wordpress.com/2010/11/>. Pridobljeno: 23. 3. 2014.
- Slika 7.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 7.2: A. Schug, Naša doba, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1970.
- Slika 8.1: http://cesaremarchetti.org/gallery/gal_img/UCtotb.jpg. Pridobljeno: 15. 5. 2016.
- Slika 8.2: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 5 6 1 2 1 2 3

Prazna stran

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 5 6 1 2 1 2 7

Slika 2.3

Slika 2.4

Slika 4.3

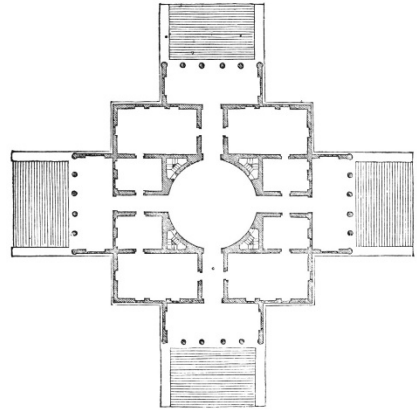
Slika 4.4

Slika 4.5

Slika 5.3

Slika 5.3a

Slika 5.4

7. naloga

Slika 7.1

Slika 7.2

